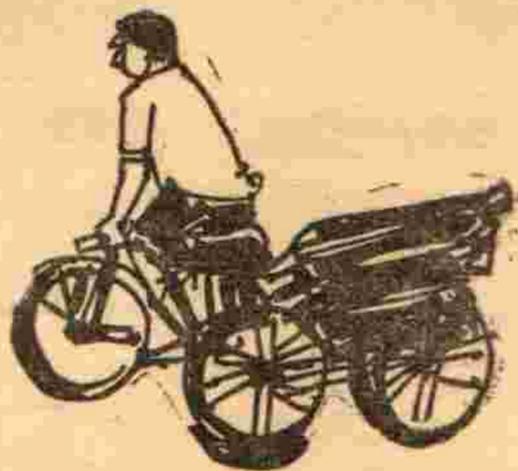

శ్రీ రాజయితకం

కౌటపూరి త్రుమ్మూర్తి సత్సాధియ్య

“ఇదిగో, రిజై...” చేతిలోవున్న కేష్
 బేగని ఆ చేతినుంచి ఈ చేతికి
 మార్చుకుంటూ పిలిచాడు కామేశ్వరరావు.
 రిజైతో నహా డగ్గరకొచ్చి నిలబడ్డాడు
 రవి.

“భీమవరం బస్టాండుకి వస్తావా?”
 అడిగాడు కామేశ్వరరావు.

“వస్తాను సార్!”

“ఎం ఇమ్మంటావ్?”

“డబ్బులంది!”

“ఓర్పి పిగతరగ- భలేవాడివిలాగు
 న్నావే...” అంటూ రిజై వాదన్న మాటకి
 నవ్వి-

“డబ్బులే ఇస్తాగాని- ఎన్ని డబ్బు
 లిమ్మంటావ్?...” అని అడిగాడు
 కామేశ్వరరావు.

“మూడు రూపాయలు!”

“ఏందీ?... మూడు రూపాయలా?”

“ఆయ్!”

“మరీ అంత ఆశ పవ్వికిరాడు- రూపా
 యిన్నర ఇస్తామ!”

“మూడు రూపాయలకి తక్కువ
 రాను!”

“పది గజాల దూరానికి మూడు
 రూపాయ లెండుకయ్యా?”

“పది గజాల దూరానికి రిజై ఎందు
 కంది?... నడిచెళ్ళిపోంది...”

“ఓర్పి- గట్టివాడివే... నీతో బేరా
 లాడుకుంటూ వుంటే- బస్సు వెళ్ళి
 పోతుంది... నరే, పోయియ్...” రిజై
 ఎక్కాడు కామేశ్వరరావు.

రిజై కదిలింది!

“నువ్వు చదువుకున్న వాడిలా
వున్నావ్... రిజ్జ తొక్కుతున్నా
వేమిటి...” అడిగాడు కామేశ్వరరావు.

“చచ్చిపోయే వరకూ బ్రతకటానికి!”
చెప్పాడు రవి.

“ఉద్యోగ వ్రయత్నాలేమీ చేయ
లేదా?”

“చేసి, చేసి- అవి డబ్బు, పలుకుబడి
వున్నవాళ్ళకి తప్ప- మాలాంటివాళ్ళకి
రావు అన్న సత్యాన్ని గ్రహించి విర
మించుకున్నాను...”

“స్త్రీ అమ్మా, నాన్న ఏం చేస్తూం
టారు?”

“తమ ఒంట్లో శక్తి వున్నంతవరకూ
నన్ను చదివించారు- ఇప్పుడు శక్తి
సన్నగిల్లి రోగంతో మంచంపట్టారు-”

“నువ్వే నయం!... తన్న తల్లి
దండ్రులకోసం- ఉద్యోగం రాకపోయినా
రిజ్జ తొక్కుతున్నావ్!... నీ వయసు
వాడే నాకూ ఓ కొడుకున్నాడు!... చదువు
కోమని కాలేజీకి పంపిస్తే, చెడు స్నేహాలు
చేసి పాదైపోయాడు.... బలాదూర్ గా
తిరుగుతాడే గాని- ఇంటి విషయాలు
అసలు పట్టించుకోడు!...

“నేను ఎలిమెంటరీ స్కూలు మాష్టా
రుగా పనిచేసి రిటైరయ్యాను... నాకు
ఓ కొడుకు, ఓ కూతురు... కొడుకు
పనికిరాకుండా తయారయ్యాడు...
కూతుర్ని ఓ ఆయ్య చేతిలో పెట్టడానికి
నానా తంటాలు పడుతున్నాను. సంబంధం

కుదిరింది... పెళ్ళి వారంరోజుల్లో వుంది-
పెళ్ళికి డబ్బులేక- ఈ ఊళ్ళో వున్న
స్వంత ఇల్లు అమ్మి డబ్బు తీసుకెత్తు
న్నాను...” అని—

“త్వరగా పోనియో!... ఇంకొక
అయిదు నిమిషాల్లో బస్సుంది... ఈ
బస్సు దాటే మళ్ళీ మూడు గంటలవరకు
బస్సులేదు!...” అంటూ రవిని తొందర
పెట్టాడు కామేశ్వరరావు.

రిజ్జ వేగం పెంచాడు రవి.
కొద్దిపేపటికి రిజ్జ బస్టాప్ కి చేరుకుంది.
అప్పటికే భీమవరం వెళ్ళే బస్
స్టాప్ లో ఆగి వుంది!

కామేశ్వరరావు గబగబా రిజ్జ దిగి,
చొక్కాజేబులో వున్న డబ్బులు రవి
కిచ్చి, పరుగుపరుగున వెళ్ళి కదం
బోతున్న బస్ ఎక్కాడు.

కామేశ్వరరావు ఇచ్చిన డబ్బులు
జేబులో పెట్టుకొని, రిజ్జ వెనక్కి తిప్పు
తూండగా- రిజ్జ సీటులో వున్న కేస్ బేగ్
కనిపించిందతనికి!

‘అరే! బేగ్ మర్చిపోయాడాయన!’
అనుకుంటూ బస్ కోసం చూశాడు రవి.

అప్పటికే బస్ వెళ్ళిపోయింది!

ఇప్పుడెలా?... ఈ డబ్బు లేకపోతే
వాళ్ళమ్మాయి పెళ్ళి ఆగిపోతుందేమో!—
వచ్చే బస్ లో ‘భీమవరం’ వెళ్తే?...
‘భీమవరం’లో ఎక్కడుంటాడు?...
అసలు ఆయనది ‘భీమవర’మేనా?...
‘భీమవరం’లో దిగి, వేరే బస్ ఎక్కి

ఇంకో ఊరేదయినా వెళ్తాడా? - ఏమో! -
 బేగ్ పోలీస్ స్టేషన్ లో అప్పజెప్తే...
 వాళ్ళ ఊరు వెళ్ళాకయినా ఈ బేగ్ సంగతి
 గుర్తుకొచ్చి, అక్కడినుంచి ఈ ఊరు
 పోలీస్ స్టేషన్ కి పోన్ చేసినా ఆయన తిరిగి
 మళ్ళీ ఈ ఊరు వచ్చినా, తన అడ్రస్
 తెలియదు కాబట్టి పోలీస్ స్టేషన్ కి వెళ్ళి
 రిపోర్ట్ చేస్తాడు... అప్పుడయినా ఈ
 బేగ్ ఆయనకి క్షేమంగా చేరుతుంది...!

ఇదే అన్ని విధాలా మంచిదనిపించింది
 రవికి - రిజెల్తో సహా పోలీస్ స్టేషన్
 చేరుకున్నాడు.

వలాసరి ఎస్.ఐ. దగ్గరకెళ్ళి -
 "నమస్కారం సార్!" విష్ చేశాడు
 రవి.

పైల్లోంచి తలెత్తి చూశాడు ఎస్.ఐ.
 "నా రిజెల్తో ఒకాయన ప్రయాణం
 చేస్తూ - బస్ వచ్చిన కంగారులో, ఈ
 బేగ్ మర్చిపోయి బస్ ఎక్కేశాడు..."
 చెప్పాడు రవి.

"అతనిది ఏ ఊరు?" అడిగాడు
 ఎస్.ఐ.

"తెలియదు సార్... ఆయన 'భీమ
 వరం' వెళ్ళే బస్ ఎక్కాడు..."

"ఈ బేగ్ లో ఏం వుంది?"
 "నేను చూడలేదు సార్!"

రవి దగ్గరున్న బేగ్ తీసుకొని, బేగ్
 జిప్ తీసి చూసి -

"మైగాడ్... మనీ..." ఆశ్చర్య
 పోయాడు ఎస్.ఐ.

పదులు, ఇరవైలు, ఏభైలు, వంద
 రూపాయల నోట్ల కట్టలతో నిండివుందా
 బేగ్.

"ఒకర్నొకరు దోచుకుంటున్న ఈ
 రోజుల్లో - నువ్వు ఇంత డబ్బును తీసు
 కొచ్చినందుకు నీ నిజాయితీని నేను
 మనస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తున్నాను..."
 రవి చేతిని తన చేతిలోకి తీసుకొని
 కరచాలనం చేసి -

"నిన్ను చూస్తూంటే నాకు చాలా
 ఆనందంగా వుంది... దేశం నిండా
 వీలాంటివాళ్ళే వుంటే మా డిపార్ట్
 మెంట్ ని మూసేయొచ్చు... నీ అడ్రస్
 ఇచ్చి వెళ్ళు - అవసరమైతే పిలుస్తాను!"
 అన్నాడు ఎస్.ఐ.

వైట్ పేపర్ మీద తన అడ్రస్
 రాసిచ్చాడు రవి.

"వెళ్ళాస్తాను సార్!"
 "అలాగే!"
 రవి పోలీస్ స్టేషన్ నుంచి బయట
 పడ్డాడు.

* * *
 మర్నాడు -
 గాంధీ సెంటర్ లో వున్న రిజె
 స్టాండులో నిలబడి 'బాడుగ' కోసం
 ఎదురుచూస్తున్న రవి దగ్గరకి ఇద్దరు
 కానిస్టేబుల్స్ వచ్చారు.

"నిన్ను మా ఆయ్యగారు రమ్మంటు
 న్నారు!" అన్నారు కానిస్టేబుల్స్.
 "మీ ఆయ్యగారా?" దిత్తరపోయాడు
 రవి.

“అవును! మా ఎస్.ఐ.గారు నిన్ను అర్జెంటుగా తీసుకురమ్మన్నారు.”

“ఎందుకు?”

“తెలియదు!”

“నిన్న నేను డబ్బుకో వున్న బేగ్ దొరికితే మీ స్టేషన్లో అప్పజెప్పాను— దాని తాలాకు మనిషి ఎవరైనా వచ్చారా?...”

“ఎవరో—ఓ ముసలాయన వచ్చాడు.”

డబ్బుగలాయనే వచ్చివుంటాడు!... డబ్బు పోలీస్ స్టేషన్లో అప్పజెప్పి, ఆయన డబ్బు ఆయనకి క్షేమంగా చేరేలా చేసినందుకు కృతజ్ఞతలు చెప్పకోవటానికి తనకోసం కబుగు వంపించి వుంటాడు!— డబ్బు తిరిగి దొరికినందుకు ఆ ముసలాయన ఏమైనా ‘బహుమతిగా ఇస్తే తీసుకోకూడదు!—’ అనుకుంటూ పోలీస్ స్టేషన్ గుమ్మందాటి లోపలకు వచ్చిన రవి షర్ట్ కాలర్ పట్టుకొని, చెంప చెళ్ళో మనిపించాడు ఎస్.ఐ.

ఈ హాళాత్ సరిణామానికి విస్తుపోయాడు రవి.

“దొరికిన డబ్బు తీసుకొస్తే పెద్ద నిజాయితీవరుడవని నమ్మాను!— నీ లాంటి మోసగాడ్ని నా సర్వీసులో చూడరేడు!— చెప్పరా!— డబ్బెక్కడ దాచావ్!— చెప్పు!” అంటూ రవిని గొడ్డును బాదినట్టు బాదుతున్నాడు ఎస్.ఐ.

“నా రిజ్జల్ ఆయన బేగ్ మర్చిపోతే అది తీసుకొచ్చి మీకు అప్పజెప్పాను.. అంతే!— అంతకుమించినా కేమీ తెలియదు!— నన్ను కొట్టకండి!—” లాఠీ దెబ్బలు భరించలేక ఏడుస్తూ ప్రాధేయపడుతున్నాడు రవి.

“ఈ బేగ్లో మీ డబ్బు ఎంత వుండాలి?” అడిగాడు ఎస్.ఐ. కామేశ్వర రావుని.

“ముప్పైవేలు— నా కూతురి పెళ్ళికోసం ఈ ఊళ్లో వున్న నా స్వంత ఇల్లు అమ్మాను— ఇల్లు కొన్న అసామి కూడా ఇక్కడే వున్నాడు, అడగండి!”

“నేను ఇల్లు ముప్పైవేలకి కొన్నాను. దాని తాలాకు కాగితాలు ఇవిగో!—” అంటూ కాగితాలు చూపించాడు వట్టాభి రామారావు.

“మీరు కరెక్టుగా ‘కేష్’ ఇచ్చేశారా?” కాగితాలు చూస్తూ అడిగాడు ఎస్.ఐ.

“ఇచ్చేశాను!” చెప్పాడు వట్టాభి రామారావు.

“నేను ఒకటికి మూడుసార్లు కేష్ని చూసుకున్నాను. ఏమీ తేడా రాలేదు!—” అన్నాడు కామేశ్వరరావు.

“ఇప్పుడు పాతికవేలే వున్నాయంటున్నారు.”

“మిగిలిన అయిదువేలు వీడే కాజేసుంటాడు! తనమీద అనుమానం రాకుండా వుండేందుకు ఈ డబ్బు తీసుకు వచ్చి మీకు అప్పజెప్పి, తెలివిగా తప్పించుకోబోయాడు!—” చెప్పాడు కామేశ్వరరావు.

“చెప్పరా!— ఆ అయిదువేలు ఏం చేశావ్?” మళ్ళీ లాఠీతో కొట్టడం ప్రారంభించాడు ఎస్.ఐ.

“నిజం సార్!—నాకేం తెలియదు!” ఆ దెబ్బలు భరించలేక ఏడుస్తున్నాడు రవి.

లాఠీతో రవిని చేతులు నొప్పిపెట్టే వరకు కొడుతూనే వున్నాడు ఎస్.ఐ.

రవి స్పృహతప్పి పడిపోయాడు.
 కాన్స్టేబుల్ విలిచి రవి ముఖాన
 కాసిన్ని నీళ్ళు కొట్టించాడు ఎస్.ఐ.
 కాసేవటికి కళ్ళు తెరిచాడు రవి.
 రవిని లాకప్ లో పెట్టించాడు ఎస్.ఐ.

* * *

నరిగా ఈ సంఘటన జరిగిన
 మరుసటి రోజు -

ఎస్.ఐ. ఇంట్లోకి 'అయిదు వేలు'
 విలువచేసే కలర్ టి.వి. వచ్చింది.

ఎస్.ఐ. ఇంట్లోవాళ్ళంతా కలర్ టి.వి

ఎంతో ఉత్సాహంగా చూస్తున్న ఆదే
 వేళకి -

కామేశ్వరరావు ఆలోచిస్తున్నాడు -
 కట్నం డబ్బుల్లో 'అయిదు వేలు' రోటుని
 ఎలా పూడ్చాలా అని.

ఏ ఆలోచనా రాక మొద్దుబారిపోయిన
 మెదడుతో కూర్చున్నాడు రవి. దొంగగా
 ముద్ర వేయించుకున్నందుకు 'ఓబులేకు'
 రిజై అద్దెకివ్వనన్నాడు. - లాకప్ లో
 వున్నందుకు ఈ రోజు బాడుగలేదు.
 తిండిలేదు. రేపెలా? **